

Banki w procesie restrukturyzacji – jasna czy ciemna strona mocy...?

W każdym filmie mamy bohaterów. I żeby było interesująco dla widza, spotykamy tam zarówno tych, których lubimy, jak i tych, którzy nie do końca cieszą się naszą sympatią. Proces restrukturyzacyjny wygląda podobnie. Odnajdujemy tutaj bohaterów stojących po obu stronach barykady. Ocena ich działania zależy, jak to zwykle bywa, od... punktu widzenia.

Restrukturyzacja - szansa dla przedsiębiorców

Jeszcze kilka lat temu w zasadzie jedyną opcją dla firmy, która borykała się z trudnościami finansowymi, było ogłoszenie upadłości i postępowanie układowe z wierzycielami. Na szczęście obecnie pojawiła się dodatkowa opcja - można skorzystać z procesu restrukturyzacji, na mocy obowiązujących przepisów Prawa restrukturyzacyjnego.

To innowacyjne rozwiązanie jest jednak obarczone koniecznością pozyskania środków finansowych, które nie tylko pokryją koszty samego procesu restrukturyzacyjnego, ale pozwolą na kontynuację prowadzenia biznesu. Proces ten będzie wymagał wygenerowania nadwyżki finansowej pozwalającej spłacić zarówno wierzycieli jak i zapewnić funkcjonowanie przedsiębiorcy po zakończeniu restrukturyzacji.

Jasna strona mocy

Przepisy zapewniają preferencyjną pozycję dla wierzycieli, którzy po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego zdecydują się udzielić finansowania przedsiębiorcy-dłużnikowi. Jakie korzyści otrzymuje wierzyciel finansujący? Można je streścić w trzech punktach:

- Wierzyciele skrupulatnie kontrolują zaciągnięcie i wykorzystanie finansowania (art. 129 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 p.r.)
- Możliwość uzyskania lepszych warunków odzyskania swoich pozostałych należności (art. 162 ust. 2. P.r.)
- W sytuacji niepowodzenia postępowania restrukturyzacyjnego wierzytelności powstałe w wyniku tego postępowania zalicza się do kategorii pierwszej zaspokożenia (art. 342 ust. 1 pkt 1 p.u.)

I w tym miejscu do akcji wkraczają banki. Bo to one są najczęstszym zewnętrznym źródłem finansowania działalności przedsiębiorstw, również ze względu na wskazane przez ustawodawcę możliwe formy finansowania (kredyt, obligacje, gwarancje bankowe, akredytywy, inne instrumenty finansowe).

Wydaje się też, że w szczególności ostatni punkt z listy korzyści stanowi atrakcyjną zachętę dla banków do szerszego wsparcia finansowego restrukturyzowanych podmiotów. Dlaczego więc banki wciąż niechętnie przyjmują rolę wierzyciela finansującego?

Ciemna strona mocy

W momencie, w którym bank uzyskuje informację o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego przedsiębiorcy, to, bez względu na rodzaj postępowania, skokowo wzrasta dla banku ryzyko transakcji z takim przedsiębiorcą. W sytuacji, gdy bank ma już zaangażowane środki u takiego podmiotu, naturalnym działaniem jest weryfikacja obowiązujących umów, chęć zwiększenia zabezpieczeń dla kwot już zaangażowanych i dążenie do jak najszybszego odzyskania środków w celu skrócenia czasu ekspozycji na podwyższone ryzyko.

Z kolei, w przypadku rozważań nad ewentualnym udzieleniem nowego finansowania, bank będzie oczekiwał już na start twardych zabezpieczeń oraz wysokiej premii za ryzyko. Ale w tym zakresie przepisy nie dają bankom swobody.

Oto trzy obszary, które nakładają ograniczenia na działalność banków w procesie restrukturyzacji:

- Prawo restrukturyzacyjne w swojej idei ma na celu ograniczenie praw indywidualnych wierzycieli (w tym m.in. banków) na rzecz ogółu wierzycieli i samego dłużnika
- Problemy ze zdolnością kredytową przedsiębiorcy będącego w restrukturyzacji
- Ustalona przez przepisy prawa maksymalna górna granica odsetek może nie zrekompensować ryzyka transakcji z podmiotem w restrukturyzacji (art. 359 par. 2 Kodeksu cywilnego)

Biorąc pod uwagę wymienione ograniczenia, bankom jest łatwiej odmówić finansowania niż angażować się w trudny proces restrukturyzacji i ponoszenia dodatkowego ryzyka, który niekoniecznie zostanie zrekompensowany odpowiednio zadowalającym zyskiem.

Przedsiębiorca na przegranej pozycji?

Niekoniecznie. Ustawa Prawo restrukturyzacyjne i oddzielenie restrukturyzacji od procesu upadłości to relatywnie młode rozwiązania. Na pewno przepisy muszą jeszcze zostać dopracowane i zmienione, by wzmocnić pozycję wierzyciela finansującego.

Istotne jest też to, by pokazać, że sam proces restrukturyzacji może odnieść oczekiwany efekt i wówczas banki będą go oceniać jako mniej ryzykowne i zdecydowanie łatwiej będzie im angażować środki finansowe.

Grupa docelowa: mali i średni przedsiębiorcy

Cel: artykuł blogowy, przedstawić trudne procesy prawne i ekonomiczne w zrozumiały sposób

Długość tekstu: ok. 4.000 zzs

Meta:

`<title> Banki w procesie restrukturyzacji </title>`

`<meta name="description" content="Banki jako jeden z uczestników restrukturyzacji. Jaka jest ich rola?"/>`

`<meta name="keywords" content="banki, restrukturyzacja"/>`